

BLODTJÄNSTS ÅR

2022

EN LÄNK I HJÄLPKEDJAN

Blodtjänst

1948-2023

Läs mer:
vuosikertomus.
veripalvelu.fi/sv

INNEHÅLL:

Blodtjänst i korthet	2
Hörnstenarna i vår strategi	4
Direktörens översikt	5
Verksamhetsöversikter	6
Flytten till Vanda	15
Ekonomi och samhällsansvar	16
Personal	18

BLODTJÄNST I KORTHET

BLODTJÄNST SOM EN DEL AV FINLÄNSK HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

■ Blodtjänst är en inrättning inom Finlands Röda Kors som betjänar hälso- och sjukvården. Blodtjänst har ett centraliserat ansvar för blodförsörjningen i hela landet. Vår verksamhet omfattar inte bara organisering av blodgivning och insamlande av blod utan även testning av donerat blod samt framställning av blodprodukter och distribution till sjukhusen.

Vi erbjuder hälso- och sjukvården bland annat kompatibilitetstester samt analyser i samband med organ-, vävnads- och stamcellstransplantationer. Vi utför blodgruppsbestämning och testning av blodgruppsantikroppar för alla gravida kvinnor. Inom Blodtjänst verkar dessutom Finlands stamcellsregister som förmedlar transplantat för stamcellstransplantationer. I Blodtjänsts biobank finns en värdefull samling av blodgivarprov och uppgifter som stöder genomförandet av forskning inriktad på att förebygga sjukdomar och identifiera sjukdomsmekanismer.

Intern forskning och utveckling utgör grunden för vår gedigna expertis och skapar förutsättningar för säkra blodtransfusioner och nya former av cellterapi även i framtiden.

Vi skapar möjligheter att rädda liv. Vi utför vår uppgift i samarbete med frivilliga blodgivare och sjukhusens experter. •

Veripalvelu® är registrerad varumärke.

PRODUKTION OCH LAYOUT:
Mediafocus Oy

TEXTER:

Blodtjänsts kommunikation

FOTO: Blodtjänsts bildarkiv

TRYCKERI: Grano Oy, 2023

Tillsammans för patientens bästa

Vi arbetar för att patienter ska tillfriskna. Blodtjänst stöder sjukhusens vårdkedja tillsammans med blodgivarna. Ett stort antal frivilliga ställer upp och hjälper oss att organisera allmänna blodgivningar.

Vi arbetar professionellt

Blodtjänst har cirka 500 anställda på 10 orter. Bland våra anställda finns experter inom många specialområden.

Utan vinstintresse

Blodtjänst är en organisation inom Finlands Röda Kors och arbetar utan vinstintresse. Vi täcker kostnaderna för att driva och utveckla vår verksamhet genom att sälja blod- och cellprodukter samt experttjänster till hälso- och sjukvården. Vi arbetar ansvarsfullt och ser till att hela vår verksamhet är effektiv och ekonomisk.

CELLER FÖR LIVET

Blodtjänsts strategi 2022–2026

HÖRNSTENARNA I VÅR STRATEGI

■ Allt börjar med blodgivarna. I Finland behöver vi en stor och varierad pool av frivilliga donatorer som speglar samhället och troget vill hjälpa patienter – nu och i framtiden. Samhällets förtroende för vårt arbete är den grund som detta vilar på.

Vi finns till för patienter och hälso- och sjukvårdspersonal. Vårt fokus ligger på effektivitet och god kostnadshantering, vilket säkerställer att patientvården får största möjliga nytta av våra produkter och tjänster. Vi har höga kvalitetskrav.

Vi är den enda aktören inom vår bransch i Finland, och därför är försörjningsberedskap av största vikt för oss och för hela samhället. Vårt nya huvudsakliga verksamhetsställe i Vanda är en viktig strategisk förbättring som också stöder patientvården. Det stärker vår verksamhets tillförlitlighet och hjälper oss att förnya oss.

Vår expertis och vårt kunnande är en viktig del av vårt bidrag till samhället. Vår framgångsrika forskning och utvecklingen av våra tjänster kommer att fortsätta. Vi arbetar i nära samarbete med myndigheterna, sjukhusen och forskarsamhället för att utveckla våra nuvarande tjänster och också skapa nya.

Faktorerna som möjliggör framgång:

- Utveckling av digitala tjänster och användning av data
- Öppen och effektiv kommunikation
- Pålitlig, ekonomiskt stabil och effektiv Blodtjänst, även under exceptionella förhållanden
- Vänlig, uppmuntrande och ansvarsfull arbetsgivare
- Kompetenser och färdigheter som främjar förändring och utveckling

STABIL VERKSAMHET TROTS TURBULENTA TIDER

Blodtjänsts nya, dynamiska strategi "Celler för livet" 2022–2026 godkändes 10.2.2022. Efter pandemin förväntade vi oss ett år med återhämtning och stabil verksamhet, med fokus på flytten till Vanda. Två veckor senare hade krig brutit ut i Europa, den internationella osäkerheten ökade kraftigt, det uppstod problem med leveranskedjorna, och arbetskonflikterna och arbetskraftsbristen inom den kommunala sektorn prövade hälso- och sjukvårdsbranschen i Finland.

Blodtjänsts decennielånga systematiska arbete och kompetens när det gäller beredskap, noggrann planering och genomförande bar oss igenom de utmanande tiderna. I samarbete med våra synnerligen engagerade samarbetspartner lyckades vi, och den nya byggnaden i Veckal i Vanda överläts till oss i tid. Flyttplanen genomfördes med timmars

noggrannhet, och Blodtjänsts dygnet runt verksamhet avbröts inte för ett ögonblick. Personalen på varje avdelning övervakade själv flytten av den egna verksamheten.

Året blev ekonomiskt tungt, och också därför var de nya, ändamålsenliga, energieffektivare och mer driftsäkra lokalerna välkomna. Vi har anpassat oss snabbt, och gemenskapen är god trots det ökande distansarbetet.

Tack. Till personal och samarbetspartner för en imponerande prestation och en enorm arbetsinsats. Tack. Till blodgivare och donatorer, som hjälpte oss att förbereda oss för och reagera på patienternas behov. Blodtjänst är en 75-åring i utmärkt form.

Pia Westman
Direktör för Blodtjänst

VERKSAMHETSÖVERSIKT

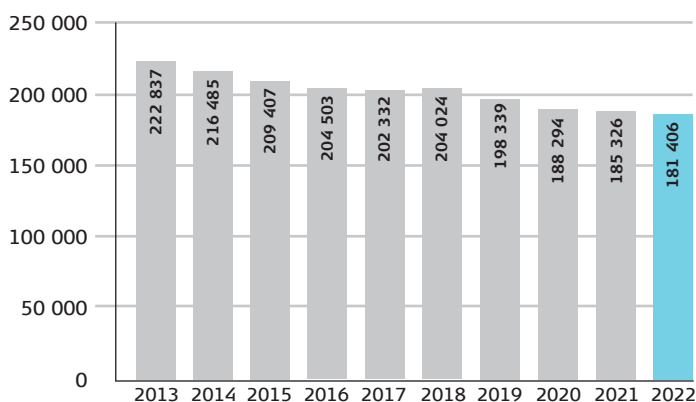
Blodgivarnas fördelning enligt blodgrupp

Nya blodgivare 2022

A+	A-	B+	B-	AB+	AB-	O+	O-
36 %	5 %	15 %	2 %	6 %	1 %	29 %	5 %

Blodgivare inbjuds till blodgivning enligt blodgrupp.

Helblodgivning

Blod samlas in utgående från sjukhusens behov.

Andel personer som registrerade sig för blodgivning men inte gav blod (%)

	2020	2021	2022
Nya blodgivare	17,6 %	13,1 %	14,5 %
Tidigare blodgivare	6,2 %	4,6 %	5,0 %
Kvinnor	8,8 %	6,5 %	7,2 %
Män	5,4 %	4,0 %	4,5 %
Totalt - hela landet	7,3 %	5,3 %	5,9 %

Det är endast en mycket liten andel av de som erbjuder sig att ge blod som inte lämpar sig som blodgivare. I internationella jämförelser är Finlands siffror på en exceptionellt god nivå. De viktigaste förklarande faktorerna bakom den låga "kunde inte ge blod"-andelen är den elektroniska hälsodeklarationen som ska fyllas i på förhand och som vägleder blodgivarna, omfattande information på vår webbplats om faktorer som påverkar lämpligheten som blodgivare samt infonumret som blodgivarna kan ringa.

BLODGIVNING

Coronaviruspandemin försvårade blodgivningsverksamheten avsevärt under två och ett halvt år. Effekterna av distansarbete och generellt lägre rörlighet i samhället var särskilt tydliga på de fasta blodtjänstbyråerna i städernas centrum. Situationen började dock normaliseras i slutet av år 2022 tack vare aktiv marknadsföring och ändringar i öppettiderna.

115 528 olika personer anmälde sig till blodgivning totalt 195 196 gånger. Helblod gavs 181 406 gånger, vilket var cirka 2 % mindre än året innan. Av helblodsgivningarna skedde 55 % på de tio fasta blodtjänstbyråerna. Antalet allmänna blodgivningar på olika orter var 1 130. Blodgivningsevenemang kunde igen arrangeras på arbetsplatser, läroanstalter och garnisoner efter att pandemirestriktionerna lättats, och dessa evenemang var nästan dubbelt fler än året innan.

Trombaferes (maskinell insamling av trombocyter) utfördes 2 224 gånger, och det resulterade i 4 200 trombocytprodukter. Antalet blodgivningar som beställts specifikt för en patient var totalt 445.

Antalet nya blodgivare som kom till blodgivning var 18 800, vilket utgör 16 % av alla besökare. För att få nya blodgivare använde vi oss flitigt av marknadskommunikation, sociala medier och samarbete med till exempel idrottsföreningar och läroanstalter samt Röda korset och Försvarsmakten.

Att aktivera manliga blodgivare var ett av huvudmålen för verksamheten. Männens andel

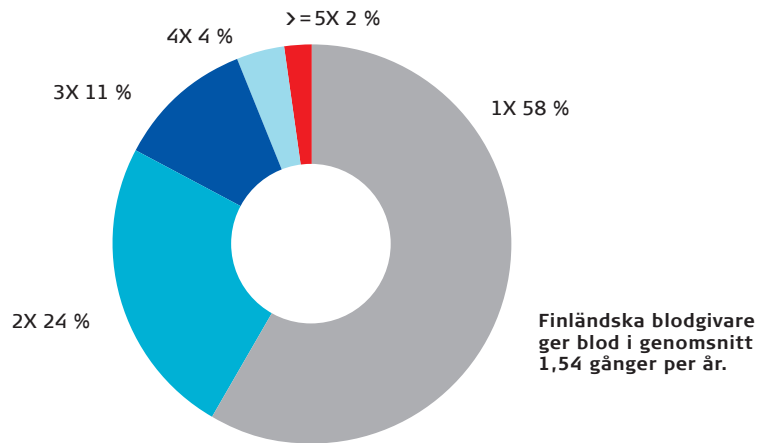

av besökarna var 41 % och deras andel i antalet blodgivningar 48 %. Männens andel har långsamt ökat från och med år 2020.

Medlemmarna i blodgivargrupper, som bildas av aktiva frivilliga, gjorde fler än 37 000 blodgivningsbesök, och antalet besök och blodgivningar var cirka 10 % fler än året innan. Antalet aktiva grupper under året var cirka 4 000, och 422 nya grupper bildades.

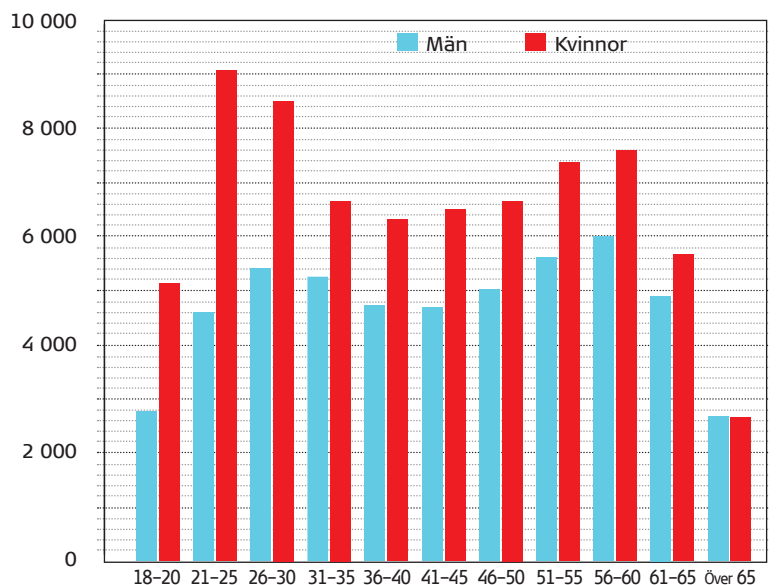
I samband med blodgivningarna fick vi feedback från kunderna 39 000 gånger. 96 % av kunderna var mycket nöjda, och också NPS-värdet, som beskriver hur sannolikt det är att besökarna skulle rekommendera blodgivning, låg på 95, det vill säga på en utmärkt nivå. •

Antal blodgivningsgångar per person år 2022

Blodgivarnas ålders- och könsfördelning

Registrerade blodgivare 2022

Antalet blodgivare är störst bland unga kvinnor.

BLODPRODUKTER

■ Under processen för framställning av blodprodukter separerar vi röda blodkroppar (erythrocyter), blodplättar (trombocyter) och plasma från det donerade helblodet dagen efter blodgivningen, inom 24 timmar. Vi producerar blodprodukter utifrån sjukhusens behov och levererar plasman som separerats från helblod till läkemedelsframställning. Vi distribuerar blodprodukter och plasmaproducten octaplasLG till alla sjukhus i Finland enligt sjukhusens behov.

Försäljningen av blodprodukter till sjukhusen minskade jämfört med året innan. Den största förändringen skedde i försäljningen av trombocytprodukter: -7,5 %. Antalet erythrocytenheter som såldes för patientbruk uppgick till 173 116, vilket var 3,8 % mindre än året innan. Försäljningen av plasmaproducten octaplasLG, som Blodtjänst förmedlar till sjukhusen, minskade med 6,0 %. Den minskade användningen av produkter beror i ett längre perspektiv på att behandlingsmetoderna utvecklats samt år 2022 också på hälso- och sjukvårdens operativa utmaningar.

Lagren bibehölls under kontroll under hela året, tack vare ett kontinuerligt, förutseende och effektivt samarbete mellan produktions-, blodgivnings- och kommunikationsavdelningarna. Behovet av blodgivare bestäms i huvudsak utgående från sjukhusens behov av erythrocyter. Endast i samband med högtider är det trombocytterna som med sin korta hållbarhet tillfälligt styr behovet av blodgivningar. Det donerade blodet användes mycket effektivt i produktionen; av de färdiga erythrocytprodukterna var det endast cirka 1 % vars utgångsdatum passerades under lagringstiden eller som av annan orsak inte levererades för patientbruk.

Flytten till de nya lokaliteterna i Veckal, Vanda, år 2022 var en utmaning som under hela året väsentligt påverkade arbetsuppgifterna för väldigt många personer. Vi lyckades dock genomföra flytten kontrollerat och

Försäljning av blodprodukter till sjukhusen

Produkt, antal enheter	2020	2021	2022	förändring % 2021-2022
Erythrocyter, fria från vita blodkroppar	179 387	179 906	173 116	-3,8 %
Trombocytprodukter (innefattar även aferesprodukter)	31 381	31 676	29 316	-7,5 %

Användning av donerat helblod för framställning av blodprodukter

	erythrocyter	trombocyter (**)
Produkter för blodtransfusion	98 %	84 %
Avskrivningar relaterade till blodgivning	< 1 %	-
Avskrivningar relaterade till laboratorieresultat och framställningsprocesser	< 1 %	2 %
Övriga som inte använts för blodtransfusion (utgångna, returnerade eller levererade till läkemedelsframställning)	1 % (*)	14 %

*) Erythrocyter som inte används för blodtransfusion blir råmaterial i ett läkemedel mot porfyri.

**) Andelar av trombocytprodukter; framställs av endast en del av de donerade helblodsenheter.

I Finland används blodet effektivt i vården av patienter. Erythrocytprodukter kan användas i cirka fem veckor och trombocyter i fem dagar efter blodgivningen.

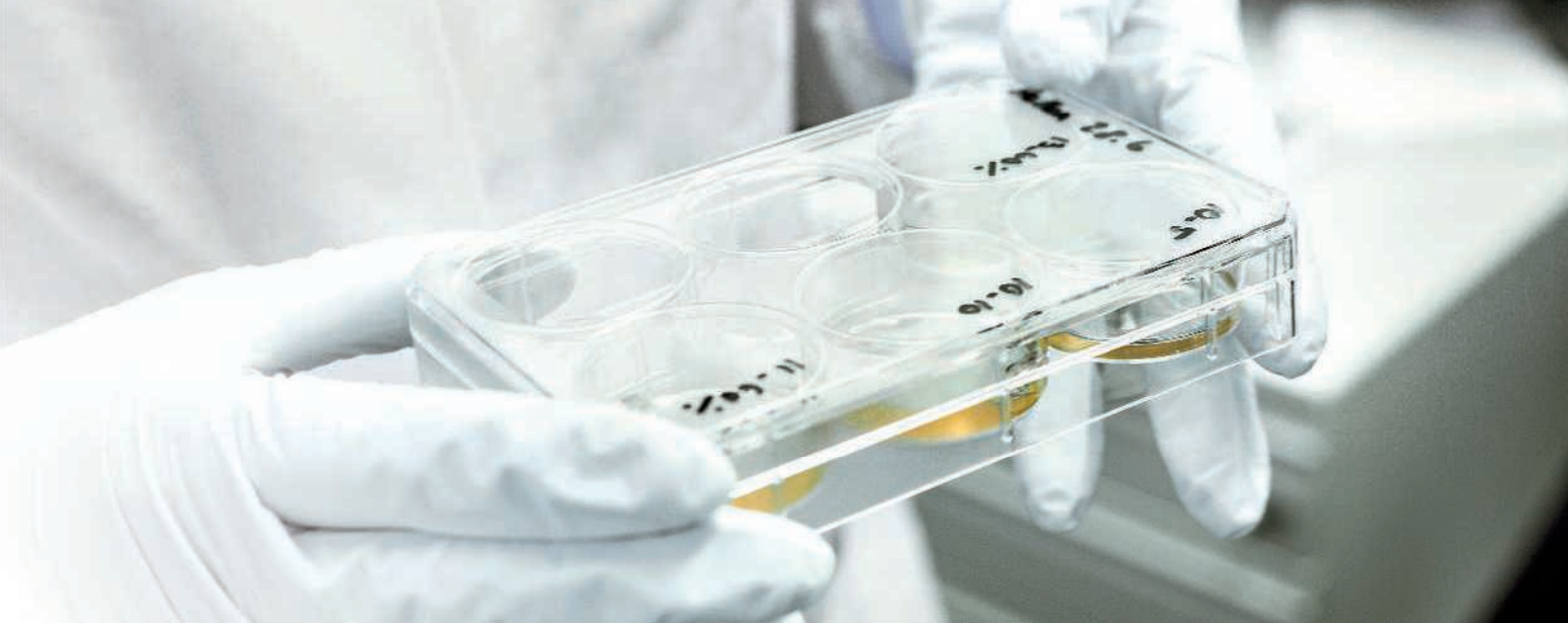
Leverans av plasmaenheter till läkemedelsframställning

	2020	2021	2022
Levererad mängd	52 344 liter	49 882 liter	49 499 liter
	186 600 enheter	177 800 enheter	176 500 enheter

Blodtjänst levererar plasma som separerats från helblod till sin avtalspart (Takeda) för läkemedelsframställning.

helt enligt plan, utan att det påverkade kunderna. Att säkerställa oavbruten verksamhet krävde synnerligen omsorgsfulla förberedelser samt noggrann koordinering av samspelet mellan många funktioner.

I och med de nya lokaliteterna har vi ändrat den inbördes arbetsfördelningen mellan produktions- och lageravdelningarna samt förbättrat arbetsförhållandena och särskilt den interna logistiken. För att trygga fortsatt verksamhet har produktionen i Veckal, Vanda, en helt avskild evakueringslokal med behövlig utrustning, där vi genomför övningar enligt en uppgjord plan. •

Blodtjänsts laboratorieundersökningar för hälso- och sjukvårdsenheter

	2020	2021	2022
Blodgruppsundersökningar	13 180	14 551	14 761
Identifiering av antikroppar mot erythrocyter	4 086	4 712	4 223
Kompatibilitetstester som utförts brådskande och under jourtid	2 327	2 668	2 615
Undersökningar av rådgivningsprov	73 063	72 087	66 899
Vävnadskompatibilitetstester	10 107	10 493	9 754

Antalet undersökningar av prov från rådgivningarna var färre än året innan, vilket är i linje med minskningen i nativiteten i Finland.

Hiv och hepatitvirus (B och C) samt syfilis i blodgivarproven

	2018	2019	2020	2021	2022
Hepatit B	2	5	6	9	6
Hepatit C	4	8	8	8	11
HIV	2	1	1	1	1
Syfilis	4	9	7	12	4

Noggrant urval av blodgivare leder till att mycket få bärare av hiv och hepatitvirus identifieras när blodet testas för infektioner.

Organtransplantationer utförda i Finland

(Källa: Scandiatransplant)

	2018	2019	2020	2021	2022
Njure	238	293	263	268	250
Lever	66	64	75	75	62
Hjärta	47	30	22	22	19
Lungor	18	27	21	24	20
Bukspottkörtel	23	39	26	31	20
Övriga	0	0	1	0	0
TOTALT	392	453	408	420	371
Avlidna organ-donatorer i Finland	108	141	121	119	113
Levande organ-donatorer i Finland (njure)	32	25	31	46	42

Blodtjänst utför vävnadstypningen inför alla organtransplantationer som utförs i Finland samt bedömer vävnadskompatibiliteten mellan mottagarna av transplantat och organdonatorerna på ett centraliserat sätt.

LABORATORIETJÄNSTER

■ Våra laboratorier utför undersökningar för kontroll av säkerheten och kvaliteten hos Blodtjänsts blod- och cellprodukter samt för hälso- och sjukvårdens behov.

Antalet laboratorieundersökningar som vi utförde för våra kunder inom hälso- och sjukvården låg på samma nivå som året innan när det gäller transfusionsmedicinska laboratorieundersökningar. Antalet undersökningar av prov från rådgivningarna var färre än året innan, vilket är i linje med minskningen i nativiteten i Finland. Likaså var antalet vävnadskompatibilitetstester lägre än året innan, vilket speglar minskningen i antalet organtransplantationer och stamcellstransplantationer.

Laboratoriets flytt till de nya lokaliteterna i Vanda samt moderniseringen av teknologin och processerna i samband med den var det mest omfattande förändringsprojektet på många år för vår laboratorieverksamhet. Flytten av verksamheten genomfördes på ett sådant sätt att vi kunde producera tjänster till våra kunder och ta fram de resultat som krävs för att kunna frisläppa blodprodukter utan störningar och utan att det förekom förseningar eller avbrott. Vi tog i bruk en ny, automatiserad linje, som kan användas såväl för förbehandling av blodgivarprov och prov från rådgivningarna som för infektionsscreening som krävs för att säkerställa blodprodukternas säkerhet.

I och med denna modernisering är automatiseringsgraden när det gäller analyser av blodgivarprov på toppnivå också i internationell jämförelse. I samband med flytten förnyades dessutom de blodgruppsanalyser och analysprocesser som används för undersökningar av prov från rådgivningarna och blodgruppsbestämning av patientprov. Därtill ökades mängden utrustning som används för kvalitetskontroll av blodprodukterna. Förändringarna leder till ökad produktionssäkerhet och smidigare processer. •

STAMCELLSREGISTRET

■ Stamcellsregistret i Finland (KSR) rekryterar friska, frivilliga stamcellsdonatorer och för register över dem. Dess nära partners är klinikerna vid Helsingfors och Åbo universitetscentralsjukhus i Finland och Tartu transplantationscenter i Estland. Eftersom inget av världens länder har tillräckligt många donatorer för att täcka de egna behoven förutsätter genomförandet av transplantationer internationellt samarbete, och KSR har byggt starka internationella nätverk.

När en patient behöver en stamcellstransplantation söker KSR lämpliga donatorer i Finlands och andra länders register, ordnar en hälsoundersökning för den valda donatorn samt organiserar insamlingen och transporten av transplantatet till sjukhuset som genomför stamcellstransplantationen.

Under år 2022 anslöt sig 4 005 nya medlemmar till Stamcellsregistret, och antalet medlemmar är nu 65 000. Vi förmedlade 110 transplantat till patienter, och av dessa gick 79 transplantat till patienter som genomgick en transplantation i Finland och 31 till patienter som fick behandling vid ett center utomlands. Våra kurirer transporterade 36 transplantat till olika transplantationscenter. •

Transplantat som Stamcellsregistret förmedlat

Totalt antal förmedlade transplantat			
	2020	2021	2022
Benmärgstransplantat	24	23	14
Stamcellstransplantat från blod	117	107	87
Placentablodtransplantat	3	1	0
Lymfocyttransplantat	9	17	9
Totalt	153	138	110

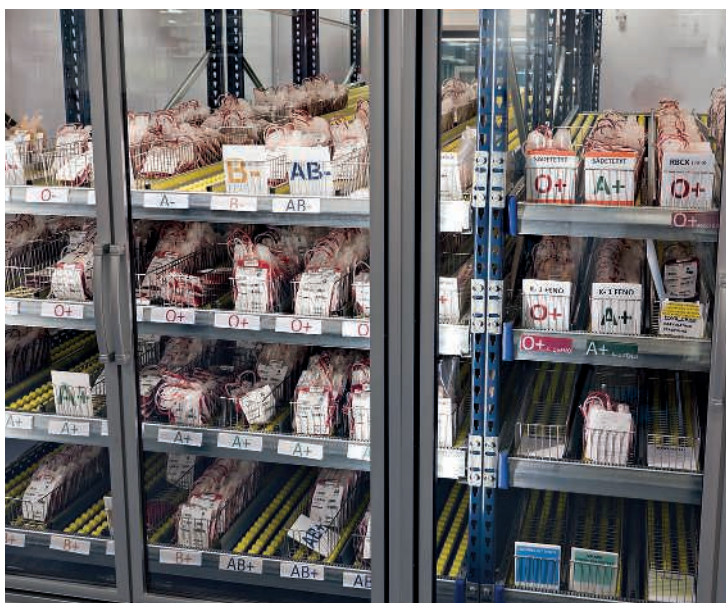
Stamceller kan samlas in från donatorer på olika sätt. Den klart vanligaste metoden är att samla in celler från donatorns blodomlopp.

Från finländsk donator till patient i Finland			
	2020	2021	2022
Benmärgstransplantat	5	4	4
Stamcellstransplantat från blod	15	25	17
Placentablodtransplantat	0	0	0
Lymfocyttransplantat	0	4	1
Totalt	20	33	22

Från utländsk donator till patient i Finland			
	2020	2021	2022
Benmärgstransplantat	15	15	9
Stamcellstransplantat från blod	63	52	42
Placentablodtransplantat	0	0	0
Lymfocyttransplantat	6	11	6
Totalt	84	78	57

Från finländsk donator till patient utomlands			
	2020	2021	2022
Benmärgstransplantat	2	3	0
Stamcellstransplantat från blod	22	13	20
Placentablodtransplantat	3	1	0
Lymfocyttransplantat	3	2	2
Totalt	30	19	22

Stamcellsregistret verkar internationellt. Blodtjänsts kurirer hämtar stamcellstransplantat till patienter även utomlands, och på motsvarande sätt levereras transplantat från finländska donatorer också utomlands.

MEDICINSKA TJÄNSTER, BLODÖVERVAKNING OCH SJUKHUSKUNDER

■ Blodtjänsts läkare stöder sjukhusen vid problem som faller inom det transfusionsmedicinska området samt i immunologiska frågor relaterade till vävnads- och organtransplantationer dygnet runt. Därtill har blodsäkerhetsbyrån, som verkar vid Blodtjänst, i enlighet med givna direktiv som uppgift att utreda och följa upp rapporter om biverkningar och risksituationer i samband med blodtransfusioner i Finland. Informationen som samlats in från dem används för att utveckla en säkrare blodtransfusionsterapi.

Blodtjänst främjar säkerheten vid blodtransfusioner, patientfokuserad blodbehandling (PBM), optimal användning av blodprodukter samt produkternas leveranskedja till exem-

pel i samband med kundmöten och utbildningstillfällen och i olika nätverk. Under år 2022 arrangerade vi 12 utbildningstillfällen, och därtill intensifierade vi samarbetet med läroanstalter genom att bland annat skapa nya onlineturser och läromedel.

På basis av resultaten av kundenkäten som utfördes år 2022 ser kunderna som köper blodprodukter (n = 105) fortfarande Blodtjänst som en pålitlig och sakkunnig samarbetspartner. Medelvitsordet för tillförlitligheten avseende Blodtjänsts produkter och tjänster var 9,8 (på en skala mellan 4 och 10), och respondenterna bedömde också samarbetet med Blodtjänst som berömligt, med vitsordet 9,6.

Erfarenheterna av coronapandemin samt de ökade geopolitiska riskerna avspeglades i att Blodtjänst stärkte sin beredskap. Inom Blodtjänsts samtliga verksamheter planerades den fortsatta verksamheten, och beredskapen sågs över. Särskild uppmärksamhet fästes vid cybersäkerhet. I den nya fastigheten i Vanda installerades många tekniska säkerhetslösningar.

Under året ökades också samarbetet med FRK:s beredskapschefer, räddningsverken i Södra Finland samt välfärdsområdenas lägescentraler och beredskapscenter. Kontakten med myndigheterna som ansvarar för säkerhet och försörjningsberedskap blev också tätare. •

CELLPRODUKTIONSCENTRALEN

■ Vår cellproduktionscentral framställer, utvecklar och forskar i nya cellterapiprodukter för hälso- och sjukvården. Under åren 2013–2022 har totalt över 120 patienter fått behandling med experimentella cellterapi- och vävnadsprodukter som producerats av Blodtjänst.

Under år 2022 framställde vi mesenkymala stromacellsprodukter (LY MSC) för behandling av immunologiska problem efter stamcellstransplantationer samt stamcellstransplantat avsedda för haploidentiska stamcellstransplantationer till barnpatienter. I samarbete med läkemedelsföretag utvecklade vi också vår beredskap för produktion av CAR-T-cellsprodukter som används för behandling av cancersjukdomar.

Vid vårt nya huvudsakliga verksamhetsställe i Vanda färdigställdes nya renrum enligt den uppgjorda planen. De tre separata renrummen i våra nya lokaliteter förbättrar våra verksamhetsförutsättningar avsevärt med avseende på utvecklingen och framställningen av nya produkter. •

BIOBANKEN

■ Vår biobank har nu varit verksam i fem år, och den har snabbt samlat en betydande mängd prov från blodgivare. Dessa prov är exceptionella jämfört med andra biobanker, eftersom de kommer från friska personer, inte patienter, vilket vanligen är fallet med biobanksprov. Därmed erbjuder Blodtjänsts biobank ett unikt kontrollmaterial för medicinsk forskning. Blodtjänsts biobank har också byggt upp kompetens att förse forskare med prov som specifikt anpassats efter genotyp, till exempel HLA-typ.

I slutet av 2022 omfattade biobanken redan mer än 65 000 blodgivare. Material från Blodtjänsts biobank har lämnats ut till 20 forskningsprojekt, och analysresultat har använts i totalt 92 vetenskapliga publikationer. Totalt har prov från över 55 000 blodgivare använts i olika forskningsprojekt.

I januari 2023 nådde vi som en av de första biobankerna insamlingsmålet för DNA-prov i FinnGen-projektet. Forskningsprojektet FinnGen har tack vare prov som finländska biobankers samlat in hittills kunnat producera totalt över 100 vetenskapliga publikationer.

Blodtjänst är också den administrativa ansvarsorganisationen för Finlands hematologiska register och biobank (FHRB). Antalet nya FHRB-samtycken som samlades in av hematologiska patienter under år 2022 var 218, och det totala antalet provhelheter var 3 887. År 2022 undertecknade FHRB ett samarbetsavtal med projektet iCan. iCan är Finlands Akademis flaggskeppsprojekt, som koordineras av Helsingfors universitet och i vilket forskarna använder sig av biobanksprov och hälsorelaterade data för att utveckla metoder för behandling av olika cancertyper på individnivå. •

FORSKNING

■ Forskningen som bedrivs vid Blodtjänst fokuserar på målsättningarna i vår forskningsstrategi:

- Blodförsörjningskedjan
- Nya cellterapierna samt organ- och vävnadstransplantats lämplighet för transplantation

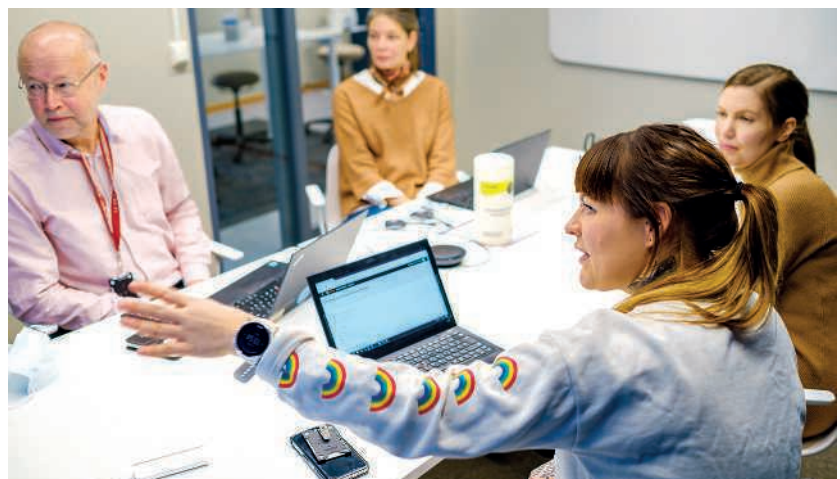
År 2022 spenderade vi totalt 4,4 miljoner euro på forskning och produktutveckling, varav 64 % täcktes av extern finansiering (2,8 miljoner euro). Nettokostnaden för forskning var 3 % av omsättningen.

Den centrala forskarresursen har varit 18 forskare med en doktorsgrad och 13 doktorander. Blodtjänsts forskare medverkade i 28 referentgranskade vetenskapliga publikationer. Under året färdigställdes också en doktorsavhandling om HLA-vävnadskompatibilitet.

Blodtjänst har många pågående produktutvecklingsprojekt som grundar sig på långsiktig vetenskaplig forskning. Nya produkter utvecklas till exempel av extracellulära vesiklar (EV) och terapeutiska CAR NK-celler. Vården av leukemipatienter främjas i ett utvecklingsprojekt som baserar sig på genomdata från biobanksprov och i vilket det utreds vilka HLA-typer hos trombocytdonatorerna som ger upphov till det bästa behandlingssvaret. Biobanken används också vid identifiering av personer med sällsynta blodgrupper, så att patienter som har en sällsynt blodgrupp kan få lämpliga blodprodukter. •

Antalet referentgranskade vetenskapliga publikationer vid Blodtjänst enligt forskningsområde

Område	Totalt	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Blodförsörjning	29	3	4	4	5	7	6
Bloodkroppar	12	2	1	3	1	1	4
Cellterapi	17	3	4	6	2	0	2
Transplantation	42	8	7	6	5	7	9
Övriga områden	36	9	3	4	6	7	7
Totalt	136	25	19	23	19	22	28

ÖVRIG VERKSAMHET

■ **Kvalitetskontrollen** har till uppgift att garantera att Blodtjänsts verksamhet uppfyller de krav som ställs av lagstiftningen, myndigheterna, ackrediteringsinrättningar och aktörer i läkemedelsbranschen.

Fokus för kvalitetskontrollen låg under år 2022 på flytten till nya lokaliteter och på kvalitetssäkring under varje skede av flytten. Efter flytten genomfördes erforderliga myndighetskontroller i lokaliteterna. Också behoven av digital utveckling samt kvalitetssäkringen av IKT systemen krävde särskild uppmärksamhet inom kvalitetskontrollen.

Inom **digitala tjänster** säkerställde vi att datatekniken i de nya lokaliteterna kunde tas i bruk utan störningar och fortsatte samtidigt med den övriga digitala utvecklingen på Blodtjänst.

Vi levererade det elektroniska systemet för beställning av blodprodukter till de flesta universitets- och

centralsjukhusen, vilket gjorde beställnings- och leveransprocessen smidigare. Vi inledde också den teknologiska uppdateringen av blodförsörjningskedjans system för verksamhetsstyrning. En ny serverplattform kommer att tas i bruk hösten 2023.

Inom **kommunikation och marknadsföring** arbetade vi intensivt för att rekrytera och aktivera blodgivare. Också rekryteringen av medlemmar till Stamcellsregistret samt av blodgivare som samtycker till att ansluta sig till biobanken stöddes genom kommunikation och marknadsföring.

Blodgivare aktiverades genom kampanjer och kommunikation i medier samt personliga kallelser och nyhetsbrev. Vi gjorde reklam om blodgivning årets alla dagar, med fokus på digitala kanaler. I rekryteringen av nya blodgivare lades huvudfokus på medelålders personer, särskilt män. I sociala medier nådde vi 3,3 miljoner olika personer under året, och av dessa var andelen män 29 % högre än året innan. Testet "Kan jag donera?", som är avsett för personer som ska ge blod för första gången, gjordes 387 500 gånger, vilket är rekord (2021: 146 011 gånger).

Vi hade kommunikationssamarbete med många aktörer, till exempel Ishockeyförbundets mästerskapsserie, Mestis, samt Suomen Motoristit ry. Som en ny kommunikationskanal började Blodtjänst producera en podcast, som gjordes i nio avsnitt.

Under ledning av **enheten för tekniska tjänster** fullföljdes projektet att bygga och ta i bruk vårt nya huvudsakliga verksamhetsställe. I och med projektet ökade till exempel driftsäkerheten och beredskapen för exceptionella situationer, lokal effektiviteten och användningen av miljövänliga lösningar, och därtill ökade också automationsgraden, processerna blev smidigare och välbefinnandet i arbetet ökade. Lokaliteterna som byggts i Veckal i Vanda kan tillgodose våra behov långt in i framtiden. Projektet slutfördes enligt tidtabellen, och verksamheten i de nya lokaliteterna inleddes utan störningar hösten 2022. •

FLYT TEN TILL VANDA ÖKADE DRIFTSÄKERHETEN

Blodtjänst tog i bruk sitt nya huvudsakliga verksamhetsställe i Vanda hösten 2022. Till Vanda flyttades produktionen, laboratoriet, lagret och olika stödfunktioner. Nya lokalerna utgör arbetsplatsen för 300 Blodtjänstans ställda.

Flytten till Vanda innebar inte enbart ett byte av lokaliteter, utan samtidigt tog vi i bruk ny, modern teknologi, till exempel laboratorie- och lagerautomation. Detta gör processerna smidigare och snabbare, vilket är till nytta för sjukhusen som behöver produkterna och tjänsterna samt patienterna som de vårdar.

Ny teknologi används också i cellproduktionscentralen, där vi producerar långt utvecklade cellterapiprodukter för behandling av svåra sjukdomar. Utvecklingen av dessa produkter främjas tack vare den nya teknologin och de nya produktionslokalerna.

De nya lokaliteterna är en investering i framtiden, också med tanke på tillförlitligheten i försörjningen av blodprodukter. Beredskapsnivån har utvecklats på många sätt, till exempel genom att reservkraften stärkts.

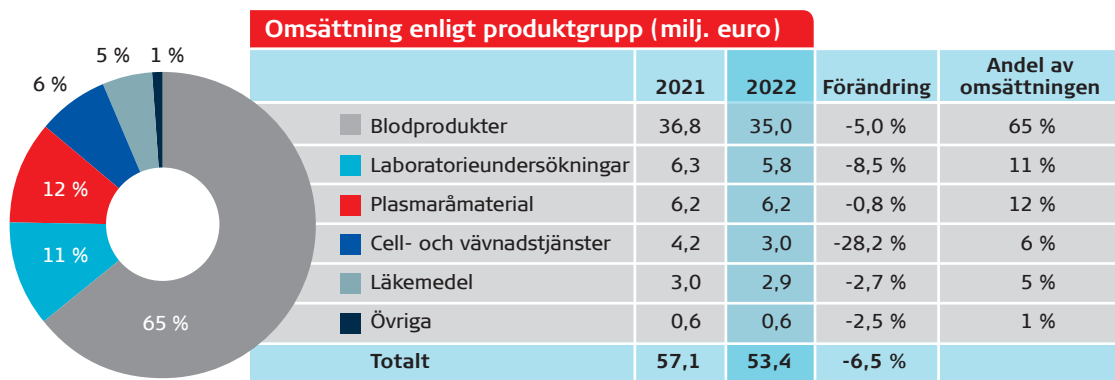
Utöver Blodtjänsts egna specialkrav har också allmänna miljöeffekter och energibesparing beaktats i den nya

fastighetens hustekniska lösningar, till exempel i form av ventilation som regleras efter de omgivande förhållandena, återvinning av kondensvärme, LED belysning och fönster med solavskärmning. Byggnaden har fått det internationella miljöcertifikatet LEED Silver.

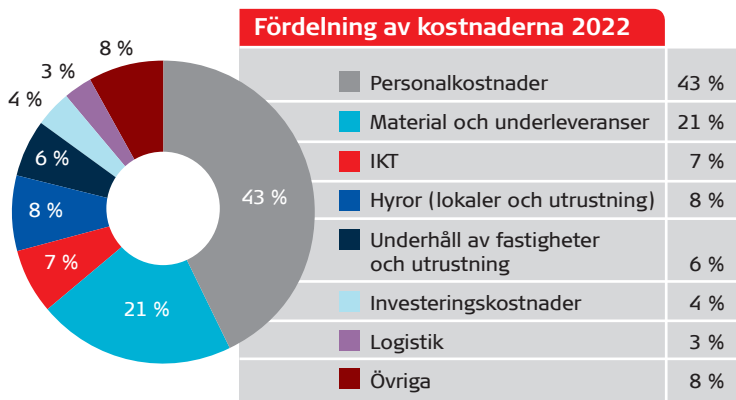
Blodtjänsts lokaliteter byggdes av Hartela Oy. Byggnadsarbetena inleddes sommaren 2020 och slutfördes sommaren 2022. Byggnaden ägs av fastighetsinvesteringsbolaget Fastighets Ab Balder, och Blodtjänst hyr in sig i lokalerna. •

EKONOMI OCH SAMHÄLLSANSVAR

Största delen av Blodtjänsts omsättning kommer från blodprodukter.

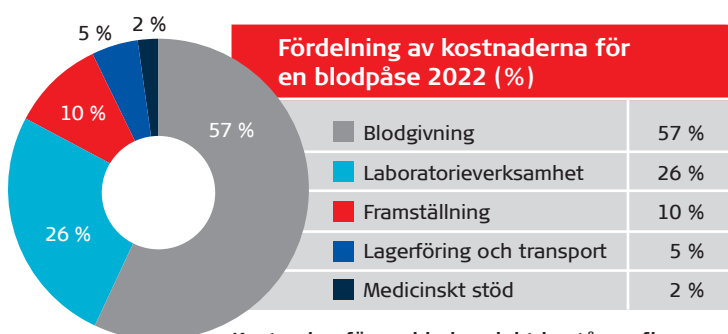

Blodtjänsts kostnader består till största delen av personalkostnader.

Blodtjänst verkar inte i vinstbringande syfte. Verksamheten finansieras med avgifterna som organisationer inom hälso- och sjukvården betalar Blodtjänst för blodprodukter och tjänster. Blodtjänsts verksamhet stöds inte med offentliga medel och får inte heller ekonomiskt stöd från andra utomstående källor, med undantag för stipendier som beviljas för forskningsprojekt samt projektfinansiering. Eventuellt ekonomiskt överskott utdelas inte, utan det används för att trygga och utveckla Blodtjänsts verksamhet.

Efterfrågan på blodprodukter och Blodtjänsts övriga produkter var lägre än året innan. Omsättningen minskade med 6,5 % och uppgick till 53,4 miljoner euro. Resultatet för den operativa verksamheten uppvisade som väntat en förlust, vilket berodde både på den minskade omsättningen och de engångskostnader som bygget av vårt nya, huvudsakliga verksamhetsställe medförde: kostnader för planering och flytt, överlappande hyres- och underhållskostnader under ibruktagningsfasen samt extra resurser som projektet krävde. Räkenskapsperiodens resultat var -13,0 miljoner euro. Finansnetto var -4,8 miljoner euro.

Effekterna av det nya huvudsakliga verksamhetsstället avspeglade sig bland annat i en ökning av perso-

Kostnaden för en blodprodukt består av flera olika arbetsskedan.

Mått på samhällsansvaret

	2020	2021	2022
EKONOMISKA MÅTT			
Omsättning, 1 000 eur	57 237	57 162	53 438
Material och tjänster, 1 000 eur	-14 686	-14 866	-13 970
Personalkostnader, 1 000 eur	-24 604	-25 263	-26 654
SOCIALA MÅTT			
Personal som heltidsanställda (genomsnitt)	423	423	435
Sjukfrånvaro, dagar	4 630	4 240	4 983
Olycksfall i arbetet	38	32	33
Fortbildning av personal, 1 000 EUR	-110	-162	-147
Fortbildning av personal, EUR/person	248	365	322
Personalnöjdhet på en skala från 1 till 5	4,2	4,1	4,0
Personalnöjdhet, eNPS-rekommendationsindex	54	54	43
Blodgivarnöjdhet, NPS-rekommendationsindex	93	95	95
Kundnöjdhet på en skala från 4 till 10 (***)	9,4 n=278	9,4 n=104	9,5 (n=105)
MILJÖMÄSSIGA MÅTT			
Elförbrukning, MWh (*)	5 781	6 032	6 190
Vattenförbrukning, m ³ (*)	11 046	12 423	11 675
Fjärrvärmeförbrukning, MWh (*)	3 682	4 827	4 544
Brännbart avfall, kg (*)	49 476	62 397	70 187
Sorterat kommunalt avfall, kg (**)	168 426	156 095	189 186
Problemavfall, kg (*)	3 429	9 541	15 801
Resedygn	10 540	10 540	11 041
ÖVRIGA VERKSAMHETSMÅTT			
Antal blodgivningar (helblod och trombocyter)	190 603	187 638	183 630
Antal personer som gett blod (helblod och trombocyter)	111 104	107 911	109 567
Enskilda personer som registrerat sig för blodgivning	118 452	113 006	115 528
Rapporterade biverkningar av blodtransfusion	327	283	294
Transplantat som Stamcellsregistret förmedlat	153	138	110
Stamcellsregistrets medlemsantal (31.12)	55 100	62 577	65 108
Biobanksgivare (31.12)			65 422

*) Överlappande verksamhet vid två huvudsakliga verksamhetsställen under flyttfasen: Stenhagen, Helsingfors 1.1–3.12.2022 och Veckal, Vanda 1.7–31.12.2022. Innefattar även underhyresgästernas kommunala avfall och energiförbrukning i Stenhagen.

***) Hälso- och sjukvårdens brännbara specialavfall innefattar också avfallet från den mobila blodtjänstenheten i Helsingfors.

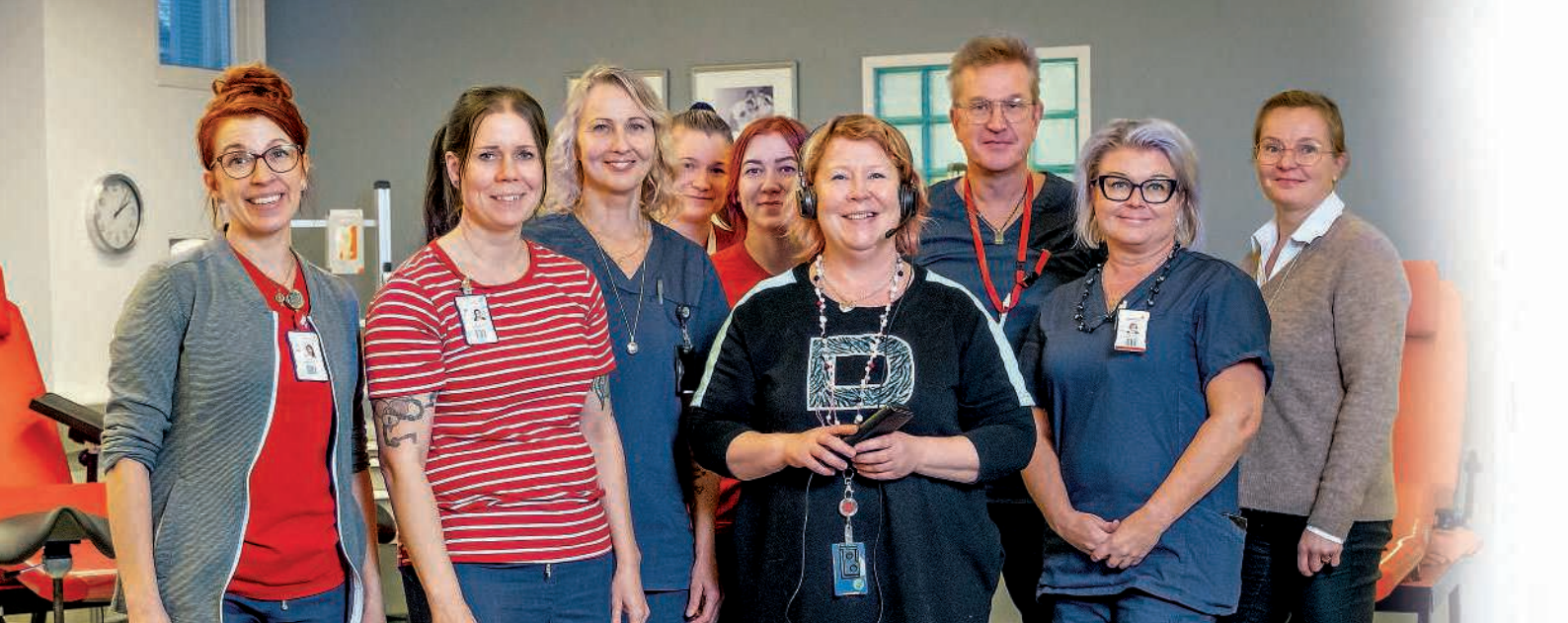
****) Medeltal av resultaten på alla frågor.

nalkostnaderna (+5,9 %) samt i övriga kostnader såsom kostnader för lokaliteter (+15,5 %). Den lägre omsättningen avspeglades å sin sida i lägre material- och underleverantörskostnader (-7,1 %).

Vid redovisningsperiodens slut uppgick Blodtjänsts interna över-skott till totalt 81,4 miljoner euro, varav 22,5 miljoner euro har placerats i en fri fond för FRK:s eget kapital. Syftet med fonden är att stödja Blodtjänsts forsknings- och utvecklingsverksamhet. 50,7 miljoner euro var placerade i finansiella värdepapper, och

Blodtjänst hade 18,5 miljoner euro i penningmedel och bankfordringar. En stark balansräkning garanterar kontinuiteten i Blodtjänsts kritiska tjänster i flera månader utan störningar även under exceptionella förhållanden.

Blodtjänst uppgör en intern resultaträkning och balansräkning som beskriver verksamheten. Blodtjänsts resultat ingår som en del i Finlands Röda Kors resultat. Vid tidpunkten för underteckning av Blodtjänsts balansräkning har FRK:s revisionsberättelse ännu inte färdigställts. •

Antalet anställda i genomsnitt

	2021	2022
Personal totalt, genomsnitt	510	521
FTE (heltidsanställda)	423	435
Heltidsanställda i arbete	443	456
Tillsvidareanställda	392	403
Visstidsanställda	118	118
Heltidsanställda	377	379
Deltidsanställda	105	113
Timanställda	29	29
Långvarig frånvaro	39	37

Fördelning av personalen inom organisationen (%)

	2022
Produkter och medicinska tjänster	32 %
Blodgivning	40 %
Kvalitetskontroll, forskning och produktutveckling	14 %
Stödtjänster	14 %

Sjukfrånvaro

	2020	2021	2022
Kort sjukfrånvaro och frånvaro på grund av olycksfall (dagar/person)	4,0	4,3	5,6
Sjukfrånvaro och frånvaro på grund av olycksfall totalt (dagar/person)	9,2	8,3	9,6
Sjukfrånvaroprocent (% av teoretisk regelbunden arbetstid)	3,7 %	3,3 %	3,8 %

PERSONAL

Ar 2022 arbetade i medeltal 521 personer vid Blodtjänst, och deras sammanlagda arbetsinsats motsvarar arbetsinsatsen för 435 heltidsanställda. Personalens medelålder var 43 år. Personalen bestod till 87 % av kvinnor och till 13 % av män.

År 2022 ökades personresurserna särskilt inom forskning och produktutveckling. Tilläggsresurser behövdes också för att säkerställa att byggandet av nya lokalteter och förnyelsen av laborieteknologin skulle lyckas.

De anställdas hälsa kvarstod fortsättningsvis som helhet på en god nivå, trots coronapandemin. De coronarelaterade säkerhetsåtgärderna visade sig fungera, och verksamheten drabbades inte av några betydande svårigheter. Sjukfrånvaroprocenten av den teoretiska arbetstiden var 3,8 %, och antalet arbetsolyckor var 33.

Det stora projektet år 2022 var flytten av det huvudsakliga verksamhetsstället från Helsingfors till Vanda. Flytten underlättades av tydlig intern kommunikation, och personalen gjordes delaktig i planeringen och genomförandet av byggprojektet. Flytten hösten 2022 lyckades helt enligt plan, och verksamheten fick genast en bra start i de nya lokaliteterna. Under en stor personalfest i september tog vi avsked av de gamla lokaliteterna i Stenhagen i Helsingfors, som tjänat oss i 50 år.

En personalenkät visade att andan i organisationen fortsättningsvis som helhet ligger på en utmärkt nivå. I några team förekom dock utmaningar och arbetspåfrestning

i högre grad än under tidigare år. Teamen får riktat stöd, och inom Blodtjänst som helhet fästs särskild uppmärksamhet vid att stödja resurserna.

Blodtjänst tar väl hand om de unga sommarjobbarna. Vi deltog i kampanjen och tävlingen Ansvarsfullt sommarjobb (Vastuullinen kesäduuni), där 11 600 sommarjobbare i 155 organisationer deltog. Vi placerade oss på 13:e plats i klassen för stora företag, där 65 organisationer deltog. •

Personalens utbildning (%)

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD sjukskötare, specialistsjukskötare, hälsovårdare	33 %
LABORATORIUM laboratorieskötare, laborant, laboratorieanalytiker, bioanalytiker, speciallaboratorieskötare	21 %
NATURVETENSKAPER fil.kand., fil.lic., fil.mag., fil.dr	15 %
SOCIALVÅRD OCH ÖVRIG VÅRD närvårdare, primärskötare	8 %
EKONOMI merkonom, stud.merkonom, merkant, tradenom, ekonom	6 %
MEDICIN med.lic., med.dr, specialistläkare	5 %
FARMACI farmaceut, provisor, farmanom	4 %
TEKNIK ingenjör, diplomingenjör, tekniker eller annan teknisk utbildning	4 %
Övrig utbildning	4 %

BLODTJÄNSTCENTRET

Oxlänken 13, 01730 Vanda

BLODTJÄNSTBYRÅERNA

HELSINGFORS, STENHAGEN

Stenhagsvägen 7, 00310 Helsingfors

HELSINGFORS, SANOMAHUSET

Tölviksgatan 2, 00100 Helsingfors

ESBO

Affärscentret Iso Omena, servicetorget
Finnviksvägen 1, 02230 Esbo

JYVÄSKYLÄ

Kolmikulma, Puistokatu 2-4
40100 Jyväskylä

KUOPIO

Puijonkatu 23 (Sektor, 2:a våningen), 70100 Kuopio

LAHTIS

Affärscentret Trio Hansakuja
Handelsgatan 10, 15140 Lahtis

SEINÄJOKI

Kauppakatu 26, 60100 Seinäjoki

TAMMERFORS

Affärscentret Koskikeskus
Hatanpään valtatie 1, 33100 Tammerfors

ULEÅBORG

Storgatan 32 C, 90100 Uleåborg

ÅBO

Universitetsgatan 29 b (3. våning), 20100 Åbo

Dessutom arrangerar Blodtjänst via den mobila blodtjänsten varje vardag massblodgivningar i många städer och kommuner. Kolla den mobila blodtjänstens kalender på vår webbsida.

Infotelefon/rådgivning tfn 0800 0 5801 (vardagarna kl. 8-17)